

Notat

Saksbehandler

Hege Aalstad, tlf. +47 98261680

Dato
18.01.2019

Referanse
18/11528-4

Til
Nina B. Vindvik/Direktorat

Kopi til

Høring - norsk gjennomføring av forordning (EU) 208/1974 som endrer forordning (EU) nr. 1178/2011

1. Høring

EU-Kommisjonen har publisert forordning (EU) 2018/1974 som endrer forordning (EU) nr. 1178/2011.

Forordningen har sin bakgrunn i et forslag som EASA publiserte som Opinion 06/2017. Denne saken har ikke vært på sendt på høring tidligere, og må derfor nå formelt sendes på høring nå etter vedtakelsen.

Forordningen vil bli EØS-gjennomført etter at forordningen er besluttet tatt inn i EØS-avtalen. Det vil bli vurdert om forordningen skal gjennomføres som nasjonal rett før dette for å sikre at regelverket som gjelder for norske aktører ikke avviker fra det som gjelder i EU-landene.

Eventuelle svar på høringen må være Luftfartstilsynet i hende senest **28. februar 2019**.

Høringssvar bes sendt per e-post til postmottak@caa.no. Alternativt kan høringssvar sendes per post til Luftfartstilsynet, Postboks 243, 8001 Bodø. Det bes om at svaret merkes med saksnummer: **18/11528**.

2. Bakgrunn – innholdet i nytt regelverk

Den nye forordningen fastsetter visse treningskrav - 'upset prevention and recovery training' (UPRT) - i forbindelse med pilotutdanningen. 'Upset' er en situasjon der flyet kommer i en situasjon eller posisjon som ikke var forventet. De foreslåtte UPRT treningskravene tar sikte på å gjøre pilotene bedre i stand til å unngå eller håndtere slike uventede ('upset') situasjoner. De nye treningskravene gjelder i hovedsak for utdanning til ervervsmessig/kommersielle flyging, dvs. sertifikattypene CPL (Commercial Pilot Licence), ATPL (Airline Transport Pilot Licence) og MPL (Multi-crew Pilot Licence), men vil også i noe mindre grad gjelde for utdanning til lettere luftfart, dvs. sertifikattypene LAPL (Light Aircraft Pilot Licence) og PPL (Private Pilot Licence).

I tillegg til endringen om UPRT, er det noen mindre endringer i kravene til teoriundervisning. Det er også tydeliggjort kravene for når en skal benytte simulator til trening.

Forordning (EU) 2018/1974 trådte i kraft i EU-landene 9. januar 2019. De nye reglene om UPRT treningskrav iverksettes imidlertid først 20. desember 2019, dvs. ett år etter at forordningen ble vedtatt. Endringene som gjøres i annekset til forordning (EU) nr. 1178/2011 iverksettes også i

hovedsak 20. desember 2019, med unntak av enkelte av bestemmelsene knyttet til teoriundervisning som iverksettes fra 31. januar 2022.

3. Luftfartstilsynets vurdering

Dette høringsnotatet er utarbeidet i tråd med de føringer som ligger i regjeringens utredningsinstruks. Et minimumskrav er da å besvare følgende spørsmål:

- Hva er problemet, og hva vil vi oppnå?
- Hvilke tiltak er relevante?
- Hvilke prinsipielle spørsmål reiser tiltakene?
- Hva er de positive og negative virkningene av tiltakene, hvor varige er de, og hvem blir berørt?
- Hvilket tiltak anbefales, og hvorfor?
- Hva er forutsetningene for en vellykket gjennomføring?

3.1 Hva er problemet, og hva vil vi oppnå?

Bakgrunnen for regelverksendringen er at enkelte havariundersøkelser har vist behov for mer trening i hvordan slike uventede situasjoner kan unngås eller må håndteres. Endringen er også en harmonisering mot anbefalingene fra FNs luftfartsorganisasjon ICAO.

3.2 Hvilke tiltak er relevante?

Forordning (EU) 2018/1974 endrer en forordningen som allerede er tatt inn i EØS-avtalen og gjennomført i norsk rett gjennom forskrift 28. november 2015 nr. 1365 om sertifisering av besetningsmedlemmer. Endringsforordningen må følgelig gjennomføres gjennom endring av denne forskriften. Ingen andre tiltak er relevante.

3.3 Hvilke prinsipielle spørsmål reiser tiltakene?

Saken reiser ingen prinsipielle spørsmål slik dette er angitt i utredningsinstruksen.

3.4 Hva er de positive og negative virkningene av tiltakene, hvor varige er de, og hvem blir berørt?

Luftfartstilsynet har vurdert de foreslåtte UPRT-treningskravene som en endring som med stor sannsynlighet vil øke flysikkerheten. Treningen vil gi elevene en bedre grunnkompetanse og den vil sette dem bedre i stand til å takle uventede situasjoner under flyging.

Forordningen påvirker piloter, instruktører, kontrollanter, flyskoler, operatører og Luftfartstilsynet.

Konsekvenser for skoler

For at skolene skal kunne tilby kurs hvor UPRT inngår i treningen, må de ha fly som er spesielt sertifisert for å kunne møte kravene for de øvelsene som inngår i slik trening. Dette kan medføre at skolene må kjøpe inn nytt flymateriell.

For å kunne undervise til UPRT, kreves det også spesiell kompetanse, noe skolene ikke har per i dag. Skolene må derfor videreutdanne noen av sine instruktører.

Konsekvenser for Luftfartstilsynet

Forordningen medfører ingen særlige økonomiske konsekvenser for Luftfartstilsynet utover intern opplæring av inspektører som skal godkjenne nye treningsprogrammer som inkluderer UPRT.

Utsatt iverksetting

For å imøtekomme de konsekvensene forordningen har, iverksettes de nye reglene om UPRT treningskrav først 20. desember 2019, dvs. ett år etter at forordningen ble vedtatt av EU-Kommisjonen.

Endringen som gjøres i annekset til forordning (EU) nr. 1178/2011 iverksettes også i hovedsak 20. desember 2019, med unntak av enkelte av bestemmelsene knyttet til teoriundervisning som iverksettes fra 31. januar 2022.

Utsatt iverksetting skal gjøre skolene og luftfartsmyndighetene i stand til å forberede seg slik at de nye kravene kan overholdes fra det tidspunktet de gjelder.

3.5 Hvilket tiltak anbefales, og hvorfor?

Som nevnt ovenfor endrer forordning (EU) 2018/1974 en forordningen som allerede er tatt inn i EØS-avtalen og gjennomført i norsk rett gjennom forskrift 28. november 2015 nr. 1365 om sertifisering av besetningsmedlemmer. Endringsforordningen må følgelig gjennomføres gjennom endring av denne forskriften. Fordi det allerede er en tidligere endringsforordning til 1178/2011 – forordning (EU) 2018/1119 – som også skal gjennomføres i norsk rett, og dette vil skje før forordning 2018/1974, vil gjennomføringen skje i ny bokstav h i forskriftens § 1, og ikke bokstav g.

Den nye endringsforordningen er gitt på grunnlag av ny basisforordning (EU) 2018/1139 som har trådt i kraft for EU-landene. Den nye basisforordningen er imidlertid ikke tatt inn i EØS-avtalen, noe som innebærer at alle nye forordninger som EU-Kommisjonen gir med hjemme i denne heller ikke kan tas inn i EØS-avtalen. Det er per i dag ikke klart når ny basisforordning vil bli tatt inn i EØS-avtalen.

For å sikre at regelverket er det samme for norske aktører som for aktører i EU-landene, vil Luftfartstilsynet vurdere å gjennomføre forordning (EU) 2018/1974 som nasjonalt regelverk, uavhengig av EØS-avtalen. Dette vil også sikre at norske flyskoler som kommer inn under de nye kravene starter arbeidet med å forberede seg i forhold til de nye kravene. Nasjonal gjennomføring vil skje gjennom en endring av forskrift 28. november 2015 nr. 1365 om sertifisering av besetningsmedlemmer gjennom en ny § 1 a.

3.6 Hva er forutsetningene for en vellykket gjennomføring?

Vellykket gjennomføring forutsetter at berørte norske aktører, og Luftfartstilsynet, starter arbeidet med å forberede de nye kravene frem mot hhv. 20. desember 2019 og 31. januar 2022.